

Απροσκύνητοι Έλληνες και οσφυοκάμπτες Ιουδαιοχριστιανοί

«ΟΥΚ ΕΙΘΙΣΤΑΙ ΤΟΙΣ ΕΛΛΗΣΙ ΠΡΟΣΚΥΝΕΕΙΝ».
(«Δεν συνηθίζεται στους Έλληνες να προσκυνούν»).

Στον αρχαίο ελληνικό κόσμο, η περηφάνια ήταν ένα συναίσθημα ανεπτυγμένο σε τέτοιον βαθμό, ώστε το προσκύνημα σε άλλον άνθρωπο (οποιοσδήποτε κι αν ήταν αυτός), θεωρούνταν πράξη κατάπτυστη, που μόνο βάρβαροι θα μπορούσαν να την τελέσουν. Ακόμη κι όταν ήθελαν να προσευχηθούν στους θεούς τους, ούτε έσκυβαν κι ούτε γονάτιζαν, αλλά έτειναν τα χέρια προς τον ουρανό.

Στα αρχαία ελληνικά κείμενα, υπάρχει πλήθος επικριτικών και καταδικαστικών αναφορών για το προσκύνημα. Αναφέρονται ενδεικτικά:

«Οι Αιγύπτιοι δεν ομοιάζουν με τους Έλληνες· αντί να χαιρετηθούν όταν συναντηθούν στους δρόμους, προσκυνούν κατεβάζοντας μέχρι το γόνατο το χέρι» (Ηρόδοτος, «Ευτέρπη», 80).

«Το προσκύνημα αφορά μόνον τους βάρβαρους» (Δημοσθένης 549.16).

«Οι Πυθαγόρειοι απείχαν από δεήσεις και ικεσίες κι από κάθε είδους ανελεύθερη κολακεία, ως άνανδρες και ταπεινές» (Ιάμβλιχος, «Πυθαγορικός Βίος», 236).

«Ο Μίνως, ως δικαστής στον Άδη, απέστειλε στους χώρους των ασεβών και τις ψυχές όσων είχαν την απαίτηση ή απλώς ανέχονταν να προσκυνούνται ενόσω ζούσαν» (Λουκιανός, «Νεκρομαντεία», 473).

«Αυτός που σκύβει, ταπεινώνει την ψυχή του» (Λουκιανός, «Νιγρίνος», 21).

Και μετά ήρθε ο Ιουδαιοχριστιανισμός...

Την θέση τής περηφάνειας, πήρε η «ταπεινότητα» και η οσφυκαμψία. Η εξαίρεση, έγινε κανόνας...

